

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Petra Přindiše „Uznání a výkon rozhodnutí členských států Evropské unie a zajištění výkonu rozhodnutí v těchto státech“

Předložená rigorózní práce obsahuje 73 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, tří základních kapitol a závěru. Při prakticky absentujících úžeji orientovaných monografiích a jiných literárních zdrojích je práce založena na obecněji orientovaných pramenech a zejména na internetových zdrojích. Vnější úprava práce je pěkná. Po formální stránce rozhodně splňuje předložená práce všechny požadavky na ni kladené.

Autor si za téma své práce zvolil problematiku, která rozhodně není standardním tématem kvalifikačních prací, neboť se jedná o problematiku poměrně náročnou, vyžadující velmi dobré zvládnutí specifických procesních institutů mezinárodní justiční spolupráce v oblasti vykonávajícího řízení. S ohledem na relativní novost této složité zkoumané problematiky a její dosud nedostatečné literární zpracování se její rozbor jeví jako nepochybně aktuální, účelný a přínosný.

Metoda kritické analýzy a syntézy, resp. z části též metoda komparativní, které autor ve své práci použil, plně odpovídají zaměření práce a vytyčeným cílům.

Po úvodním nastínění cílů a zaměření práce se autor nejprve věnuje základům právní úpravy mezinárodní justiční spolupráce. Kladně hodnotí přijetí komplexní, byť stále se vyvíjející, právní úpravy v zákonu o mezinárodní justiční spolupráci, který prakticky nahradil ustanovení o právním styku s cizinou v trestním řádu. S autorem třeba ovšem souhlasit, že vzdor snahám po sblížení mohou rozdíly mezi vnitrostátními právními úpravami a justiční praxí v jednotlivých členských zemích vyvolávat problémy při praktickém naplňování jednotlivých forem spolupráce. Zcela logicky nejprve charakterizuje vztah této normy zejména k vnitrostátní úpravě trestního řízení a k dvojstranným a vícestranným mezinárodním smlouvám, dále pak ty subjekty, které se mezinárodní justiční spoluprací zabývají (zejména: agentura Eurojust, Evropská justiční síť, Mezinárodní trestní odbor ministerstva spravedlnosti), jakož i jejich vzájemný vztah při uskutečňování mezinárodní spolupráce.

Obsahem druhé kapitoly je problematika uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu ukládajícího peněžitou sankci nebo jiné peněžité plnění. Základní pojmy jsou vyloženy dobře. Pokud jde o důvody pro neuznání rozhodnutí, tak preference fakultativnosti těchto důvodů je patrně správná. Přisvědčit lze i výkladu jednotlivých důvodů neuznání rozhodnutí, jakož i výhradám k dělení přestupkového jednání na aktivní a pasivní. Namísto jsou též autorovy výhrady k fikci doručení některých rozhodnutí. Patrně správný je autorův názor, že nevykonaný peněžitý trest není možno jednostranně přeměnit na trest odnětí svobody. Důvodné jsou rovněž výhrady k možnosti výkonu rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty.

Třetí kapitola práce se zabývá uznáním a výkonem rozhodnutí ukládajícího nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody. Zajímavá je zde úvaha o vztahu „obvyklého bydliště osoby“ a „místa, ve kterém osoba žije“. Správně jsou odlišovány instituty tzv. uznávací vazby a tzv. útekové vazby. Přisvědčit lze i výkladu jednotlivých důvodů neuznání rozhodnutí, jakož i úvahám o podmínce oboustranné trestnosti. Souhlasit lze i s výhradami autora k účinkům doručení rozhodnutí zmocněnci. Zdařilý je rovněž výklad o zásadě speciality, jejíž uplatnění může přinášet některé pozoruhodné důsledky v podobě nevykonatelnosti určitých rozhodnutí.

V závěru své práce autor s ohledem na stále se rozšiřující a prohlubující justiční spolupráci mezi státy pléduje pro specializaci odborného personálu v této oblasti a pro zavádění a využívání moderních informačních technologií. Za diskusi stojí návrh autora na zavedení angličtiny jako univerzálního jazyka v rámci mezinárodní justiční spolupráce, čímž by se odbourala potřeba překladu úředních dokumentů, resp. otázka, zda by taková praxe nenarazila na ustanovení § 2 odst. 14 tr. řádu.

Celkově lze předloženou práci hodnotit jako zdařilou. Autor prokázal výbornou znalost zvolené problematiky, včetně jejího odrazu v odborných pramenech a v judikatuře českých soudů, Soudního dvora Evropské unie a ESLP. S judikaturou a s literárními prameny autor pracuje zcela funkčně, veškeré citace a odkazy jsou řádně vyznačeny. Kladně třeba hodnotit pečlivost a podrobnost zpracování, kritický přístup autora a zejména schopnost formulovat vlastní stanoviska ke sporným a problematickým institutům. Současně třeba kladně hodnotit dobré vyjadřovací schopnosti autora a logickou strukturu práce. „Přidanou hodnotou“ je určitě autorova znalost praxe při řešení konkrétních kauz v rámci mezinárodní justiční spolupráce, a tedy i znalost interpretačních a aplikačních problémů, které se zde vyskytují.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky kladené na rigorózní práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Při obhajobě své práce by se autor mohl vyjádřit ke vztahu pojmu „mateřský jazyk“ (který používá trestní řád), a pojmu „jazyk, kterému osoba rozumí“ (který používá zákon o mezinárodní justiční spolupráci).

V Praze dne 20.9.2022

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent